

**A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N**

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2009. június 11. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

**Í T É L E T E T :**

A testi sértés büntette miatt a **vádlt** ellen indított büntetőügyben a **Csongrád Megyei Bíróság** 2009. január 13. napján kihirdetett **1.B.1006/2008/11.** számú ítéletét **m e g v á l t o z t a t j a** az alábbiak szerint:

A vádlott cselekményét **emberölés büntettének** [Btk. 166. § (1) bekezdés] **m i n ő s í t i .**

A Bjk.320/2008/7., 9., 10. tétel alatti biológiai anyagok megsemmisítésére vonatkozó rendelkezést **m e l l ő z i**, és azoknak a büntetőügy iratainak mellékleteként történő kezelését rendeli el.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **h e l y b e n h a g y j a .**

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

**I N D O K O L Á S :**

A megyei bíróság a vádlottat bűnösnek mondta ki testi sértés büntettében [Btk. 170. § (1) bekezdés, (5) bekezdés 2. tétel - helyesen fordulat - ], amelyért 4 év 3 hónap börtönre, 3 év közügyektől eltiltásra és kényszergyógyításra ítélte. Rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, továbbá az eljárás során lefoglalt tárgyakról, és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült büntügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen a vádlott és a védő jelentett be fellebbezést, elsődlegesen a tényállás és a minősítés téves megállapítása miatt, másodsorban pedig enyhítésért.

A fellebbviteli főügyész a vádlott által elkövetett bűncselekménynek különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntettének történő minősítését, a lefoglalt

biológiai maradványok lefoglalása megszüntetésének mellőzését és azoknak a bűnügyi iratok mellékleteként történő kezelésének elrendelését, egyebekben az ítélet helybenhagyását indítványozta.

A fellebbezések alaptalanok, a főügyészség eltérő minősítést célzó indítványa részben alapos.

Az ítélet tábla a Be. 348. § (1) bekezdése alapján eljárva az ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy a megyei bíróság az eljárási szabályok megtartásával folytatta le a tárgyalást. Az ügy ténybeli és jogi elbírálásához szükséges körben és mélységben a bizonyítást felvette, további bizonyításnak helye nem volt [Be. 353. § (1) bekezdés], s az arra jogosultak sem terjesztettek elő erre irányuló indítványt.

A beszerzett bizonyítékokat az elsőfokú bíróság egyenként és összességükben is értékelte és mérlegelte. Indokolási kötelezettségének a logika szabályait betartva, s az iratok tartalmával összhangban eleget tett, melynek során részletesen számot adott arról, hogy mely bizonyítékot mennyiben és miért fogadott, vagy utasított el. A tanúvallomások és az igazságügyi orvosszakértő véleménye alapján megalapozottan és minden más lehetőséget kizáróan következtetett arra, hogy a vádlott - az általa beismert bántalmazáson túlmenően - ököllel is megütötte a sértettet, illetve 30 másodpercet meghaladó időtartamban fojtogatta a nyakát, amely bántalmazásokkal közvetlen okozati összefüggésben bekövetkezett a sértett halála.

Figyelemmel a bizonyítékok mérlegelésének okszerűségére, az a másodfokú bíróság számára is irányadó volt, így az azt támadó, s eltérő tényállás megállapítását célzó fellebbezések nem vezethettek eredményre.

A másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján - az iratok tartalmára figyelemmel - mindössze azzal egészítette ki a tényállást, hogy a vádlott a cselekmény idején 167 cm magas és 68 kg súlyú, a sértett pedig 149 cm magas és 50 kg súlyú volt.

A megalapozott tényállásból a megyei bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségére, tévedett azonban a cselekmény jogi minősítését illetően.

Bf.II.131/2009/7.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint önmagában a vádlott cselekmény utáni magatartásából, amely szerint a szomszédai útján orvosi segítséget kért, egyértelműen

kizárt, hogy a vádlott a sértett halálát akarta volna, így nem állapítható meg a Btk. 166. § (1) bekezdése szerinti emberölés büntette (ítélet 7. oldal 2. bekezdés).

A vádlottnak a cselekmény elkövetésekor aktuális tudattartalmának megállapításakor valóban az egyik következtetési alap lehet az elkövetőnek a cselekmény utáni magatartása és kijelentései (Legfelsőbb Bíróság 15. számú irányelv I. A) e) pontja). Ez azonban csak az egyik, de nem az egyetlen olyan szempont, amelyre figyelemmel kell lenni a tudattartalom meghatározásakor.

Számításba kell venni az egyéb tényezőket, így az elkövetés körülményeit, módját, a támadott testtájékot, az erőhatás mértékét, stb. Az elsőfokú bíróság azonban ezeket figyelmen kívül hagyta, s így a vádlottnak a cselekmény elkövetésekor tudattartalmát tévesen állapította meg.

Az irányadó tényállás szerint ugyanis a vádlott előbb kétségtelenül testi sértésre irányuló szándékkal bántalmazta a sértettet, majd a sértett nyakát, illetve a nyaki ütőeret 30 másodpercet meghaladó időtartamban leszorította. Azt maga az elsőfokú bíróság is megállapította, hogy az általános élettapasztalat szerint is, ha „valaki egy más személynek a nyakát hosszabb ideig megragadja - márpedig a 30 másodpercet meghaladó megragadás, illetve leszorítás ilyen hosszabb időnek tekinthető - mindenféleképpen számolnia kell azzal, hogy a sértett esetleg megfulladhat” (ítélet 7. oldal 2. bekezdés), illetve, hogy „köztudomású tény, illetve széles körben elterjedt, hogy a nyak már viszonylag kis erejű megszorítása, ha a megfelelő helyen (az erek környékén) történik, viszonylag kis erő és rövid idő esetén is halálos eredményt okozhat”.

Mindebből pedig egyértelműen az következik, hogy a vádlott tudattartalma kiterjedt arra, hogy a sértett nyakának hosszabb időn keresztül történő leszorítása következtében a sértett az életét veszítheti, amely eredményt, ha nem is kívánta (a vádlott utólagos magatartása alapján maga az elsőfokú bíróság is csak a sértett „egyes” szándékát, a halálos eredmény kívánását zárta ki), de annak esetleges bekövetkeztébe belenyugodott, az „eshetőleges” szándéka kiterjedt rá (BH 1986.46.).

Figyelemmel pedig arra, hogy a vádlott cselekményével okozati összefüggésben következett be a sértett halála, amelybe a vádlott belenyugodott, ezért a cselekmény emberölésnek, és nem testi sértésnek minősül. A vádlott büntetőjogi felelőssége attól függetlenül az élet elleni cselekmény elkövetésében áll fenn, hogy az egységes vádlotti cselekménysor mely eleme váltotta ki a sértett halálát. Az okozati összefüggésben való tévedés lényegtelen, mert a sértett halálát a vádlott idézte elő, még ha esetleg más módon, mint ahogy az felmerült benne (BH 1996.239.). Így irreleváns, hogy a sértett szemét ért öklütés/vagy a fojtogatás volt az, amelynek következtében fellépett a vagus reflex, illetve ennek kapcsán a szívbénulás. Ezért az

eltérő minősítést, a súlyos testi sértés büntetnének megállapítását célzó fellebbezések alaptalanok voltak.

Nem osztotta ugyanakkor a másodfokú bíróság a különösen kegyetlen elkövetési mód megállapítására irányuló ügyészi indítványt.

Ezen minősítő körülmény megállapítására a sértettnek okozott szenvedés mértéke, vagy az elkövetőnek a végrehajtás módjában megmutatkozó kiemelkedő társadalomra veszélyessége alapján kerülhet sor. Akkor valósul meg, ha az elkövető emberi mivoltából kivetkőzve, az átlagosat lényegesen meghaladó, rendkívüli embertelenséggel, brutalitással követi el a cselekményt, ha az ölési cselekmény végrehajtása a közfelfogás értékelésével összhangban gátlástalansággal, iszonyatot keltő elvetemültséggel párosul. Ez elsősorban a sértettnek okozott sérülések száma, súlya és jellege alapján állapítható meg.

A tényállásban megállapított, viszonylag kisebb számban ismétlődő, eszköz nélküli erőbehatások azonban önmagukban nem azonosíthatók a véghezvitel különösen kegyetlen módjával (BH 2008.205., BH 2003.138., BH 2001.257.).

A vádlott ölési cselekményét az ítéltábla ezért úgy értékelte, hogy az az emberi élet kioltásához egyébként is szükséges kegyetlenséget nem haladta meg oly mértékben - még ha ahhoz közel is állt - amelynek figyelembe vételével az már különös kegyetlenséggel elkövetettnek lenne tekinthető. Ezért a másodfokú bíróság a vádlott cselekményét emberölés büntetnének [Btk. 166. § (1) bekezdés] minősítette.

A büntetés kiszabása során a megyei bíróság a bűnösségi körülményeket szinte hiánytalanul sorolta fel, s azokat - a minősítés változtatással összhangban - az ítéltábla mindössze azzal egészítette ki, hogy további enyhítő körülményként értékelte, hogy a vádlott eshetőleges szándékkal követte el a bűncselekményt.

A megyei bíróság által kiszabott, egyébként törvényes nemű büntetés enyhítése a súlyosabb minősítés mellett szóba sem kerülhetett, másrészt annak mértékét a

Bf.II.131/2009/7.

vádlott terhére irányuló ügyészi fellebbezés hiányában fennálló súlyosítási tilalom [Be. 354. § (1) bekezdés] folytán az ítéltábla nem érinthette.

Osztotta azonban a fellebbviteli főügyészség indítványát a biológiai anyagok megsemmisítésére vonatkozó rendelkezés mellőzését illetően. „Azok a tárgyak, amelyeket a büntetőeljárás - főként a nyomozás - során a nyomok megőrzése, láthatóvá tétele, szakértői vizsgálat alá vonhatósága, ezáltal a bizonyítékok

felhasználhatósága érdekében készítenek... a bűnügy iratainak részét (mellékletét) képezik, s így lefoglalásukra, az érdemi döntést követően elkobzásukra vagy megsemmisítésük elrendelésére nem kerülhet sor" (BH 2008.296.).

Ezért az elsőfokú bíróság megsemmisítésre vonatkozó rendelkezését mellőzte (a lefoglalás megszüntetését nem érintve, minthogy ezen dolgokat le sem lehetett volna foglalni), és azoknak a büntetőügy iratainak mellékleteként történő kezelését rendelte el.

A másodfokú bíróság a fenti megváltoztató rendelkezéseit a Be. 372. § (1) bekezdése alapján eljárva hozta meg, míg az ítéletet egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítéletábra a kiszabott szabadságvesztésbe a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése alapján beszámította a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt, s egyúttal mellőzte az elsőfokú ítéletből a Btk. 99. § (3) bekezdésének felhívására történő utalást, tekintettel arra, hogy az tévesen történt.

A további fellebbezési lehetőség kizártságának megállapítása a Be. 386. §-án alapszik.

S z e g e d , 2009. június 11.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk..Mezőlaki Erik sk..Cserhádi Ágota sk.  
 a tanács elnöke a tanács tagja,előadó a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.131/2009/7. számú ítélete és a Csongrád Megyei Bíróság 1.B.1006/2008/11. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

S z e g e d , 2009. június 11.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.  
a tanács elnöke